

منوچهر آریمن Jamejamshid	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند
۱- اورمرد هرمز	۱۰-۲۱	۱۱-۲۱	۱۲-۲۱	۱۳-۲۱	۱۴-۲۱	۱۵-۲۱	۱۶-۲۱	۱۷-۲۱	۱۸-۲۱	۱۹-۲۱	۲۰-۲۱	۲۱-۲۱
۲- بهمن	۱۱-۲۱	۱۲-۲۱	۱۳-۲۱	۱۴-۲۱	۱۵-۲۱	۱۶-۲۱	۱۷-۲۱	۱۸-۲۱	۱۹-۲۱	۲۰-۲۱	۲۱-۲۱	۲۲-۲۱
۳- اردیبهشت	۱۲-۲۱	۱۳-۲۱	۱۴-۲۱	۱۵-۲۱	۱۶-۲۱	۱۷-۲۱	۱۸-۲۱	۱۹-۲۱	۲۰-۲۱	۲۱-۲۱	۲۲-۲۱	۲۳-۲۱
۴- شهریور	۱۳-۲۱	۱۴-۲۱	۱۵-۲۱	۱۶-۲۱	۱۷-۲۱	۱۸-۲۱	۱۹-۲۱	۲۰-۲۱	۲۱-۲۱	۲۲-۲۱	۲۳-۲۱	۲۴-۲۱
۵- اسفند اسپندارمذ	۱۴-۲۱	۱۵-۲۱	۱۶-۲۱	۱۷-۲۱	۱۸-۲۱	۱۹-۲۱	۲۰-۲۱	۲۱-۲۱	۲۲-۲۱	۲۳-۲۱	۲۴-۲۱	۲۵-۲۱
۶- خرداد	۱۵-۲۱	۱۶-۲۱	۱۷-۲۱	۱۸-۲۱	۱۹-۲۱	۲۰-۲۱	۲۱-۲۱	۲۲-۲۱	۲۳-۲۱	۲۴-۲۱	۲۵-۲۱	۲۶-۲۱
۷- مرداد	۱۶-۲۱	۱۷-۲۱	۱۸-۲۱	۱۹-۲۱	۲۰-۲۱	۲۱-۲۱	۲۲-۲۱	۲۳-۲۱	۲۴-۲۱	۲۵-۲۱	۲۶-۲۱	۲۷-۲۱
۸- دی به آذر	۱۷-۲۱	۱۸-۲۱	۱۹-۲۱	۲۰-۲۱	۲۱-۲۱	۲۲-۲۱	۲۳-۲۱	۲۴-۲۱	۲۵-۲۱	۲۶-۲۱	۲۷-۲۱	۲۸-۲۱
۹- آذر آبسن	۱۸-۲۱	۱۹-۲۱	۲۰-۲۱	۲۱-۲۱	۲۲-۲۱	۲۳-۲۱	۲۴-۲۱	۲۵-۲۱	۲۶-۲۱	۲۷-۲۱	۲۸-۲۱	۲۹-۲۱
۱۰- آبان	۱۹-۲۱	۲۰-۲۱	۲۱-۲۱	۲۲-۲۱	۲۳-۲۱	۲۴-۲۱	۲۵-۲۱	۲۶-۲۱	۲۷-۲۱	۲۸-۲۱	۲۹-۲۱	۳۰-۲۱
۱۱- خور خورشید	۲۰-۲۱	۲۱-۲۱	۲۲-۲۱	۲۳-۲۱	۲۴-۲۱	۲۵-۲۱	۲۶-۲۱	۲۷-۲۱	۲۸-۲۱	۲۹-۲۱	۳۰-۲۱	۳۱-۲۱
۱۲- ماه	۲۱-۲۱	۲۲-۲۱	۲۳-۲۱	۲۴-۲۱	۲۵-۲۱	۲۶-۲۱	۲۷-۲۱	۲۸-۲۱	۲۹-۲۱	۳۰-۲۱	۳۱-۲۱	۳۲-۲۱
۱۳- تیر	۲۲-۲۱	۲۳-۲۱	۲۴-۲۱	۲۵-۲۱	۲۶-۲۱	۲۷-۲۱	۲۸-۲۱	۲۹-۲۱	۳۰-۲۱	۳۱-۲۱	۳۲-۲۱	۳۳-۲۱
۱۴- کوش	۲۳-۲۱	۲۴-۲۱	۲۵-۲۱	۲۶-۲۱	۲۷-۲۱	۲۸-۲۱	۲۹-۲۱	۳۰-۲۱	۳۱-۲۱	۳۲-۲۱	۳۳-۲۱	۳۴-۲۱
۱۵- دی به مهر	۲۴-۲۱	۲۵-۲۱	۲۶-۲۱	۲۷-۲۱	۲۸-۲۱	۲۹-۲۱	۳۰-۲۱	۳۱-۲۱	۳۲-۲۱	۳۳-۲۱	۳۴-۲۱	۳۵-۲۱
۱۶- مهر	۲۵-۲۱	۲۶-۲۱	۲۷-۲۱	۲۸-۲۱	۲۹-۲۱	۳۰-۲۱	۳۱-۲۱	۳۲-۲۱	۳۳-۲۱	۳۴-۲۱	۳۵-۲۱	۳۶-۲۱
۱۷- سروش	۲۶-۲۱	۲۷-۲۱	۲۸-۲۱	۲۹-۲۱	۳۰-۲۱	۳۱-۲۱	۳۲-۲۱	۳۳-۲۱	۳۴-۲۱	۳۵-۲۱	۳۶-۲۱	۳۷-۲۱
۱۸- رشن	۲۷-۲۱	۲۸-۲۱	۲۹-۲۱	۳۰-۲۱	۳۱-۲۱	۳۲-۲۱	۳۳-۲۱	۳۴-۲۱	۳۵-۲۱	۳۶-۲۱	۳۷-۲۱	۳۸-۲۱
۱۹- فروردین	۲۸-۲۱	۲۹-۲۱	۳۰-۲۱	۳۱-۲۱	۳۲-۲۱	۳۳-۲۱	۳۴-۲۱	۳۵-۲۱	۳۶-۲۱	۳۷-۲۱	۳۸-۲۱	۳۹-۲۱
۲۰- بهرام	۲۹-۲۱	۳۰-۲۱	۳۱-۲۱	۳۲-۲۱	۳۳-۲۱	۳۴-۲۱	۳۵-۲۱	۳۶-۲۱	۳۷-۲۱	۳۸-۲۱	۳۹-۲۱	۴۰-۲۱
۲۱- رام	۳۰-۲۱	۳۱-۲۱	۳۲-۲۱	۳۳-۲۱	۳۴-۲۱	۳۵-۲۱	۳۶-۲۱	۳۷-۲۱	۳۸-۲۱	۳۹-۲۱	۴۰-۲۱	۴۱-۲۱
۲۲- باد	۳۱-۲۱	۳۲-۲۱	۳۳-۲۱	۳۴-۲۱	۳۵-۲۱	۳۶-۲۱	۳۷-۲۱	۳۸-۲۱	۳۹-۲۱	۴۰-۲۱	۴۱-۲۱	۴۲-۲۱
۲۳- دی به دین	۳۲-۲۱	۳۳-۲۱	۳۴-۲۱	۳۵-۲۱	۳۶-۲۱	۳۷-۲۱	۳۸-۲۱	۳۹-۲۱	۴۰-۲۱	۴۱-۲۱	۴۲-۲۱	۴۳-۲۱
۲۴- دین	۳۳-۲۱	۳۴-۲۱	۳۵-۲۱	۳۶-۲۱	۳۷-۲۱	۳۸-۲۱	۳۹-۲۱	۴۰-۲۱	۴۱-۲۱	۴۲-۲۱	۴۳-۲۱	۴۴-۲۱
۲۵- آرد	۳۴-۲۱	۳۵-۲۱	۳۶-۲۱	۳۷-۲۱	۳۸-۲۱	۳۹-۲۱	۴۰-۲۱	۴۱-۲۱	۴۲-۲۱	۴۳-۲۱	۴۴-۲۱	۴۵-۲۱
۲۶- آشناد	۳۵-۲۱	۳۶-۲۱	۳۷-۲۱	۳۸-۲۱	۳۹-۲۱	۴۰-۲۱	۴۱-۲۱	۴۲-۲۱	۴۳-۲۱	۴۴-۲۱	۴۵-۲۱	۴۶-۲۱
۲۷- آسمان	۳۶-۲۱	۳۷-۲۱	۳۸-۲۱	۳۹-۲۱	۴۰-۲۱	۴۱-۲۱	۴۲-۲۱	۴۳-۲۱	۴۴-۲۱	۴۵-۲۱	۴۶-۲۱	۴۷-۲۱
۲۸- رامیاد زمین	۳۷-۲۱	۳۸-۲۱	۳۹-۲۱	۴۰-۲۱	۴۱-۲۱	۴۲-۲۱	۴۳-۲۱	۴۴-۲۱	۴۵-۲۱	۴۶-۲۱	۴۷-۲۱	۴۸-۲۱
۲۹- مانتره اسپند	۳۸-۲۱	۳۹-۲۱	۴۰-۲۱	۴۱-۲۱	۴۲-۲۱	۴۳-۲۱	۴۴-۲۱	۴۵-۲۱	۴۶-۲۱	۴۷-۲۱	۴۸-۲۱	۴۹-۲۱
۳۰- آبران انارام	۳۹-۲۱	۴۰-۲۱	۴۱-۲۱	۴۲-۲۱	۴۳-۲۱	۴۴-۲۱	۴۵-۲۱	۴۶-۲۱	۴۷-۲۱	۴۸-۲۱	۴۹-۲۱	۵۰-۲۱

منوچهر آریمن www.jamejamshid.com © Manoochehr Aryan
گاهشماری سال ۱۳۷۲ آریایی (هزاره بره) - ۱۳۸۲ خورشیدی هجری - ۱۳۲۶ هجری قمری - ۲۷۲۲ زرتشتی - ۲۰۰۵ ترسای
 در گاهشماری و زیج های خواجه نصیر نوسی و جمشید کاشانی و دیگر زیج های کهن، روش محاسبه و شمارشگری چنین بوده است که: آغاز روزوز را رصد و پیدا نموده اند و در آغاز زیج خود مینویسند و روز هلالی آن را هم همچنین پس از آن جدول و زیج خود را بر پایه جدول های سی ستونی میچینند که می شود ۱۲ ستون برینج ها و در پایان هم بنیج یا شماری روز را به آن می افزوده اند. اما برای هر روز از جدول تنها شماری می گذاشتند که از یک آغاز و به سی پایان میبرد. برای روز های هفته در این زیج ها هم در کنار هر روز شماری های یک را برای یکشنبه و شش را برای آدینه و صفر را برای شنبه میگذاشتند. در برخی از زیج های کهن دست نویسی که در کتابخانه خطی آستانه مشهد میباشند این زیج ها هر چهار سال یکبار نوشته شده که در سالهای ویزیک کیبسه است.
 پژوهشگران برای روزهای تعطیل زیج بالا مینویسند هر گونه که خواستند آنرا ویرایش نمایند. ویرایش بالا پیشنهادی می باشد.

فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	بیخه اندرگاه
۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۳۰	۵ یا شش
۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	-
۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	صفر
۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	۲۷	March
۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	February 29 or 28

در گاهشماری آریایی کهن تنها روز نخست ماه فروردین بر نوروز می نیشند که روز اورمرد یا هرمز میباشد.
 در گاهشماری آریایی نو آغاز هر ماه با آغاز هر موسم برابر است. که شش روز آندرگاه را مینویسند در پایان هر ماه افزود و روز آبران را در سالهای ۳۶۵ روزه حذف نمود. روز ششم آوراد است. درین روش آغاز هر ماه با آغاز هر موسم برابر میگردد. و روز هرمز با آغاز همه ی موسم ها برابر میگردد.
 در گاهشماری هلالی (قمری) روز سی ام ماه را روزی است که در برخی سالها پدید می آید و در برخی از سالها پدید نمی آید و اگر کسی در روز سی ام ماهی بدینا بیاید در سالهای پس از آن، ممکن است آنروز نباشد و تنها، در برخی از سالها مینویسند او را گرفت. ۳۰ روز یا ۲۹ روز ماهها هیچ هماهنگی ندارد و این گاهشماری با موسم ها و کاره های سالانه مردم هم هماهنگی نداشته و ناهنجاری هایی را پدید می آورد.
 در گاهشماری ترسای (میلادی) هیچ آغاز ماهی با آغاز موسم ها برابر نیست. هیچ هماهنگی در بخش کردن ۲۰ و ۲۱ روز ماه نیست. آغاز سال ۱۰ یا ۱۱ روز پس از آغاز زمستان و سرد است. زمان شمارشگری آن در دوره های بلند ۳۳۰۰ ساله یک روز خطا دارد. اما گاهشماری آریایی که با زیجوز ایلی میگردید هیچ خطایی در دوره های چند میلیارد ساله ندارد.
 در گاهشماری آریایی کهن روز های یکم- هشتم - یازدهم و بیست سوم تعطیل میباشد که ۸۸ روز در سال میشود. وحش های نوروز- ترکان - مهرگان و بلدا (نود روز) در آغاز هر موسم گرفته میشود. نام هر روز ماه که با نام ماه برابر گردد چنین است (مانند روز فروردین از ما فروردین که نام جشن فروردینگان است). جشن های دیگر برابر: نوروز بزرگ و مهرگان بزرگ که در روز خور یا شش روز پس از آغاز موسم بهار و پاییز است. جشن سده پنجاه روز مانده به نوروز و در سوز به برداشت غله می باشد که با چله بزرگ زمستان هم برابر است. جشن چهارشنبه سوری و جشن سیزده بدر و شب چله کوچک و بزرگ باستان و زمستان و... جشن و شادی میباشد. جشن های آریایی و آریایی نوروز - مهرگان - تیرگان(آبزیزگان) - بلدا (دیگان یا جشن نوروز) و... هیچ وابستگی به دین های دوره ای آریایی نداشته است و همیشه برگزار میگردد است. آریایی ها دین های زوروانی - مهری - زردشتی - مانوی - مزدکی - بودایی - یهودی - سنی - شیعه - یهودی - اسماعیلی - مندایی - ترسای و دیگر دینها را داشته اند. اما همیشه این جشن ها را که هیچ وابستگی به ادیان ندارد میگردیدند و نوروز را مردم آریایی با دین هر دینی انجام میدهند. برخی از این جشن ها که در ایران کم رنگ شده است در یونان و دیگر کشورها هنوز مانده است. مانند جشن آبریزگان در کشورهایی مانند ترکیه و ... در روز نوروز همه آریایی نثار ها را هر دینی، در سال تحویل و در هر گجای این کره زمین خاکی که باشد در یک زمان در سر یک سفره میباشند که نام آن سفره هفت سین است.